

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neprilicena pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vrnejo.
Izdajatelj in odgovorni urednik: Stjepan Oudin. Listnik honorarji lista „Edinosti“ — Tisk: Tiskarna „Edinosti“, vpisana sodnega omejenim posredstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave št. 11-97.
Naročnina: za eno leto K 20.—
za pol leta K 12.—
za tri mesece K 8.—
za nedeljsko izdajo za eno leto K 20.—
za pol leta K 12.—
za tri mesece K 8.—

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglašje se računa na milimetre v širokosti ene kolone.
Cene: Oglašje trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin.
Osmrtice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov mm po 20 vin.
Oglašje v tekstu lista do pet vrst K 5.—
vsaka nadaljnja vrsta K 2.—
Mali oglašji po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
Oglašje sprejema inšeratični oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno na upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inšeratični oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnebrantilni račun št. 841.652.

Na južnem bojišču mirno. — Ob Bzuri in Ravki in pri Tomašovem nemška ofenziva polagoma napreduje. — V Vzhodni in Zapadni Prusiji nobenih izprememb. Na zapadu nadaljujejo Francozi svoje dosedaj brezuspešne ofenzivne napade.

Z avstrijsko-ruskega bojišču.

DUNAJ 27. (Kor.) Uradno se objavlja: 27. decembra opoldne.
Položaj v Karpatih je neizpremenjen. V galskem Karpatem predzemlju so se naše sile vsled ruske ofenzive med Rymanovom in Tuchovem umeknile.
Sovražni napadi ob dolnjem Dunaju in ob dolnji Nidi so se ponesrečili.
Boji v ozemlju Tomazovega se nadaljujejo.
Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, generalni major.

Z južnega bojišču.

DUNAJ 27. (Kor.) Uradno se objavlja: 27. decembra opoldne.
Na balkanskem bojišču še vedno mirno. Teritorij monarhije je tu, razven popolnoma neznatnih obmejnih delov Bosne in Hercegovine in južne Dalmacije, prosto sovražnika.
Ozko pokrajino Spuz-Budva so Črnogorci zasedli že začetkom vojne.
Njihovi napadi na Kotor so se popolnoma ponesrečili. Črnogorski in na obmejnih višinah postavljeni francoski topovi so morali, premagani od naših trdnjavskih in ladijskih topov, že pred dolgim časom ustaviti ogenj. Istotako so bila, kakor znano, brezuspešna ponovna obstreljevanja posameznih obrežnih naprav od strani oddelkov francoskega brodogradnje. Vojno pristanišče se nahaja torej trdno v naših rokah.
Vzhodno od Trebinja se nahajajo slabši črnogorski oddelki na hercegovinskem obmejnem ozemlju.
Končno se nahajajo vzhodno od drinske proge Foča-Višegrad srbske sile, ki se niso umaknile od tamkaj niti za časa naše ofenzive.
Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, generalni major.

Z nemško-ruskega bojišču.

BEROLIN 27. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 27. decembra dopoldne.
V vzhodni in zapadni Prusiji nobenih izprememb.
Na Poljskem so naši napadi v pozemlju Bzuri in Rawke zopet napredovali.
Jugovzhodno od Tomazovega se je nadaljevala ofenziva uspešno.
Ruski napadi iz jugovzhodne smeri na Incwoldz so bili odbiti s težkimi izgubami za Rusje.
Vrhovno armadno vodstvo.

Z nemško-francoskega bojišču.

BEROLIN 27. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 27. decembra dopoldne.
V Flandriji se ni zgodilo večeraj ničesar bistvenega.
Danes jutraj so se pojavile angleške ladje.
Severovzhodno od Alberta je napravil sovražnik brezuspešen napad na La Boisselles, ki mu je sledil potem uspešen protinapad naših čet.
Francoski napadi v Meurissonskem ozemlju (v Argonih) in jugovzhodno od Verduna so bili stiri v našem ognju.
V zgornji Alzaciji so napadli Francozi naše pozicije vzhodno od linije Thann-Dammerkirch. Vsi napadi so bili odbiti.
V prvih jutranjih urah so zasedli Francozi neko važno pozicijo vzhodno od Thanna, a so bili potem z močnim protinapadom zopet vrženi. Višina je ostala v naših rokah.
Vrhovno armadno vodstvo.

Nemško letalo nad angleškim ozemljem.

LONDON 27. (Kor.) Vojni urad poroča, da je bilo dne 25. t. m. opoldne opaženo nad Shernessom sovražno letalo. Angleški letalci so je zasledovali, obstreljevali in trikrat zadeli. Izginilo je preko morja.
Iz Shernessa se pripominja k temu, da so trije angleški letalci skušali nemškemu letalu preprečiti pot, a to je hitro izginilo v sopari, ki je ležala nad morjem. Bombe niso bile vržene.
Prebivalci Southenda so bili ravno pri kosilu, ko so zaslišali streljanje topov. Ti so se hoteli na obrežje in gledali z daljnogledi, kako sta letela dva letalca v enaki višini hitro proti Severnemu morju.
LONDON 27. (Kor.) Listi poročajo: Osta megla in mirno ozračje sta na prvi božični večer omogočila nemškemu letalcu,

da je zamogel leteti neopažen ob obrežnih straž. Ko se je pri Shernessu razsvetlilo, je bilo letalo izsledeno, a je takoj hitro zopet izginilo.
Nato je bilo signalizirano pri Gravesendu. Njegov cilj je bil očividno London. Pri Erithu so mu angleški letalci prestrigli pot in ga pognali nazaj proti Themsi. Nemški letalec je letel potem preko Essexu proti morju, pri čemer je bil na različnih točkah obstreljevan od zrakovskih topov. Nemško letalo je odgovorjalo na ogenj.
Končno se je nemškemu aparatu posrečilo, da je izginil v zbirajoči se megli. Angleška letala so se vrnila nepoškodovana nazaj.

Obstreljevanje vzhodne angleške obali je povzročilo 45.000 funtov šterlinov škode.
LONDON 27. (Kor.) Kakor poroča list „Times“ cenijo zavarovalnice škodo, ki jo je povzročilo nemško obstreljevanje na vzhodni angleški obali na 45.000 funtov šterlinov. To pa ni vsa škoda, ker je bil le malenkosten del poškodovanega imetja zavarovan proti vojnemu riziku.

Nemška pomožna križarka „Prinz Wilhelm“ potopljena.
ROTTERDAM 27. (Kor.) Glasom neke brzojavke „Nieuw Rotterdamsche Courant“ iz Sanga je dobila zavarovalniška družba „Jang-Tse-Kiang“ obvestilo, da je bila nemška pomožna križarka „Prinz Wilhelm“ na jugovzhodnem obrežju južne Amerike od štirih angleških trgovskih ladij potopljena.

Vojna v kolonijah.

K bitki pri Falklandskih otokih.
LONDON 27. (Kor.) Listi objavljajo o boju pri Falklandskih otokih neko poročilo iz Buenos Ayresa, glasom katerega se je nemško brodovje približalo angleškemu, ko je sprejelo premog. Angleške ladje so takoj odplule Nemcem nasproti. Ko je nemško brodovje spoznalo sestavo angleškega, se je umaknilo. Angleži pa so Nemce dohiteli in jih prisilili k bitki. Najprej je bila potopljena nemška admiralska ladja. Nato je potopil „Kent“ križarko „Nürnberg“ in „Glasgow“ križarko „Leipzig“. „Cornwall“ in „Glasgow“ zasledujeta sedaj križarko „Dresden“.

Rusko-turška vojna.

Vpliv proklamacije svete vojne nad Anatolci.
CARIGRAD 27. (Kor.) „Ikdam“ poroča: Zaupna oseba, ki je potovala pred kratkim po anatolskih mestih, zagotavlja, da je vzbudila proklamacija svete vojne med Anatolci neopisno navdušenje. Prebivalstvo je pripravljeno k vsem žrtvam, kajti ono ve, da gre za življenje in smrt Turčije.

Bomba pred angleškim poslatištvom v Teheranu.

LONDON 25. (Kor.) Reuterjeva pisarna javlja iz Petrograda: Pred angleškim poslatištvom v Teheranu je eksplodirala bomba. Poškodovana je bila neka prodajalna in nje lastnik ubit. Storilec neznan.

Italijani v Valoni.

RIM 27. (Kor.) „Agenzia Stefani“ poroča iz Valone z dne 26. t. m.:
Na prebivalstvo Valone je bil izdan sledeči oklic: Resni nemiri, ki so sledili v kratkih presledkih v tem ozemlju, so ovirali trgovino in obrt in ogroževali življenje in lastnino prebivalstva. Italijanski narod, ki pazljivo čuje nad usodo Albanije, želi, da se vam zasigura ogroženi mir. Poklicani od vas, gredo italijanski mornarji na kopno, da napravijo red in vas branijo. Podpisani: Patris.

RIM 27. (Kor.) Razpravljajoč o izkrcanju italijanskih mornarjev v Valoni, piše „Giornale d'Italia“:
Izkrcanje je bilo sprejeto v deželi z zadovoljstvom. Vsak Italijan je prepričan, da imamo interes na obstoju neodvisne Albanije. Nihče izmed nas, naj bo kdor hoče, nima ekspanzijskih stremenj v Albaniji. Toda mi se nečemo odreči varstvu pravic civilizacije in našemu prestižu. Izkrcanje je bilo torej redarstvena odredba, da se prepreči pokoli, kojega prve žrtve bi bili v Valoni se nahajajoči Evropejci, vendar pa ne pomeni odločne udeležitve varstva naših interesov na točki, ki je za varstvo Italije najbolj občutljiva. Radi tega sprejme javnost, ki ne želi ni-

kakega razširjenja gospodstva v Albaniji, izkrcanje z zadovoljstvom na znanje. Z izkrcanjem nikakor ni bilo mogoče čakati, če se je hotelo preprečiti motitev miru v Valoni in težko ogroženje našega dostojanstva.

Porod v italijanski kraljevski rodbini.

RIM 27. (Kor.) Kakor poročajo „Giornale d'Italia“, „Tribuna“ in drugi listi, bo izdana povodom rojstva princezije Marije amnestija za politične zločince kakor tudi za navadne zločince manj težke vrste.

† Oton Hermann.

BUDIMPEŠTA 27. (Kor.) Znani naravoslovec in bivši poslanec Oton Hermann je danes umrl.

Konfisciran norveški parnik.

KOPENHAGEN 27. (Kor.) Norveški parnik „Romfald“, ki je bil na potu iz Newyorka na Dansko in Norveško, je bil med potjo ustavljen od neke angleške vojne ladje in odpeljan v Kirkwall. Parnik je imel na krovu veliko množino aluminija za Norveško. Norveška vlada baje garantira, da se uporabi aluminij na Norveškem.

Mednarodna mirovna konferenca v Kopenhagenu.

KOPENHAGEN 27. (Kor.) V Kopenhagenu sklicana mednarodna mirovna konferenca je bila določena za 17. in 18. januarja 1915. Časopisje in občinstvo je izključeno od posvetovanj.
V zvezi s konferenco se bo vršila velika javna manifestacija za mir.

Atentat na češkega arheologa v Sofiji.

SOFIJA 27. (Kor.) „Agence tel. Bulgare“ poroča: Na češkega arheologa Vladimira Sisa, ki se je nahajal tu kot korespondent, je bil izvršen atentat s samokresom. Zločinci so še neznan. Ta atentat je četrti, ki je bil izvršen proti osebi učenjaka, ki je deloval že več let neumorno za obrambo bolgarskega naroda in proti njegovim obrekovalcem.
Listi razpravljajo o dogodu in zvrčajo svoj sum na Srbe, ki so že ponovno poskušali, da bi umorili Vladimira Sisa.

Uporaba zaplenjenega francoskega i belgijskega streliva.

BEROLIN 27. (Kor.) Jutranji listi poročajo iz velikega glavnega stana:
Francosko časopisje povdarja ponovno, da od nemške artiljerije izstreljene kroglice le slabo učinkujejo in redkokečaj zadenejo.

Dejstvo je pogojno pravilno, vendar ne gre za nemško, temveč za uplenjeno francosko in belgijsko strelivo. Gre pa za izvanredno veliko množino municije, katero je treba napraviti neporabno na kakršenkoli način, se je zdelo najumestnejše, da se ga pošlje prejšnjim posestnikom nazaj.

Ustanovna seja „Rdečega polumeseča“.

BUDIMPEŠTA 27. (Kor.) Pod predsedstvom ministrskega predsednika grofa Tisze in ob navzočnosti mnogostevnih udov vseh društvenih krogov se je vršila danes ustanovna seja odbora „Rdečega polumeseča“.

Iz predzgodovine sedanje vojne.

Okrožnica nemškega državnega kancelarja cesarskim veleposlanikom in poslanikom.

(Brzobjavno poročilo iz nemškega glavnega stana dne 27. decembra.)

Državni kancelar je razposlal nemškim veleposlanikom in poslanikom okrožnico, v kateri se bavi s predzgodovino sedanje vojne. Okrožnica reagira namreč na govor, ki ga je imel francoski ministrski predsednik Viviani v francoski zbornici. V tem govoru — pravi okrožnica — se nahaja pasus, kjer je rečeno, da sta Francija in Rusija dne 31. julija pritrldili angleškemu predlogu, naj se militarične priprave ustavijo in naj se vrše pogajanja v Londonu. Ako bi bila Nemčija pritrldila, bi se bil mir ohranil še v tej zadnji uri. Ker te trditve — pravi nemški državni kancelar dalje — izrečene v francoskem parlamentu, ne morem sedaj ovreči s tribune nemškega državnega zbora, se čutim primoranega, da Vaši ekscelenci dostavim nastopna pojasnila s prošnjo, za čim razsežnejšo uporabo.

Angleški predlog za konferenco izhaja iz 26. julija. Vsebinska mu je bila, naj bi se zastopniki Nemčije, Francije in Italije se- stali s državnim tajnikom Greyem v Lon-

donu, da bi iskali izhoda iz težav, nastalih v srbskem vprašanju. Od začetka že je zastopala Nemčija stališče, da je konflikt med Avstro-Ogrsko in Srbijo stvar, ki zadevuje le obe najbližje udeleženi državi. To stališče je pripoznal pozneje tudi Grey sam. Nemčija je morala odkloniti angleški predlog za konferenco, ker ni mogla dopustiti, da bi se Avstro-Ogrska v vprašanju svojih nacionalnih deželnih interesov, ki se tičejo le Avstro-Ogrske same, podvrgla kakemu tribunalu velesil. Iz nemške bele knjige izhaja, da je tudi Avstrija označila predlog za konferenco kot nesprejemljiv. S svojo napovedjo vojne Srbiji je manifestirala trdno voljo, da srbsko vprašanje uredi sama, ne da bi druge vlasti posegle vmes. Obenem pa je — da zadosti vsem pravičnim zahtevam Rusije — izjavila svoj popolni teritorialni desintereselement nasproti Srbiji. Ker se Rusija ni zadovoljila s tem zagotovilom, je iz srbskega postalo evropsko vprašanje, ki je dobilo najprej izraza v napetosti med Avstro-Ogrsko in Rusijo. Da ne bi iz te napetosti se razvila evropska konflagracija, trebalo je iskati druge poti, po kateri bi se mogla pripraviti posredovalna akcija vlasti. Nemčiji gre za slavo, da je prva nastopila to pot. Državni tajnik Jagow je v nekem pogovoru z angleškim veleposlanikom dne 27. julija opozarjal, da vidi v želji Rusije po direktnih pogajanjih z Avstro-Ogrsko ublaženje položaja in največ nade do mirne rešitve. To željo, s katero je bila tudi po ruskem mnenju angleška konferenčna ideja za sedaj izključena, je Nemčija podpirala na Dunaju od tistega dne, ko je bila izražena — in to z vso energijo, kolikor jej je bilo na razpolago. Nobena država ni mogla poštenje in energične stremi po ohranitvi svetovnega miru, nego je to storila Nemčija. Anglija sama se je sedaj odrekla temu, da bi nadalje zasledovala svojo konferenčno idejo ter je tudi s svoje strani podpirala misel direktnih pogajanj med Dunajem in Petrogradom. Ali ta pogajanja so naletela na težkoče, in sicer težkoče, ki jih niste izzvali Nemčija in Avstro-Ogrska, marveč vlasti tropsorazuma. Da naj bi bila prizadevanja Nemčije uspešna, v to je trebalo dobre volje vlasti, k niso bile neposredno angažirane, trebalo je pa tudi mirovanja glavnih udeležencev. Kajti, če je ena obeh vlasti, med katerima naj bi se posredovalo, z militarnimi odredbami motila v teku nahajajočo se akcijo, potem je bilo jasno že vnaprej, da ta akcija nikdar ne more priti do cilja.

No, kako pa je bilo z dobro voljo vlasti? Kako se je vedla Francija, izhaja z jasnostjo iz francoske rmenne knjige. Ni zaupala nemškim zagotovilom. Vsi koraki nemškega veleposlanika barona Schoena so bili sprejeti z nezaupanjem. Želja njegova, da bi Francija pomirjevalno delovala v Petrogradu, se ni vpoštevala, kajti menili so, da si morejo domnevat, da je korakom Schoena le namen „a compromettre la France au regard de Russie“. Iz francoske rmenne knjige izhaja, da Francija ni storila niti enega pozitivnega koraka v interesu miru. In kakovo je bilo vedenje Anglije? V diplomatičnih razgovorih je vzbujala videz, da bo posredovala do zadnje ure, ali nje vnvanja dejanja so šla za ponižanjem obeh vlasti trozveze. Anglija je bila prva vlesila, ki je ukrenila militarične odredbe v velikem stilu in je s tem, posebno pri Rusiji in Franciji, ustvarila razpoloženje, ki je bilo v največji meri škodljivo vsem posredovalnim akcijam. Iz poročila francoskega poslanika v Londonu od dne 27. julija izhaja, da je poveljnik angleškega brodovlja že 24. julija ukrenil diskretne odredbe za združenje brodovja pri Portlandu. Velika Britanija je torej mobilizirala celo poprej, nego-li Srbija. Velika Britanija se je, istotako kakor Francija, branila, da bi pomirjevalno in brzdajoč delovala v Petrogradu. Na sporočilo angleškega veleposlanika v Petrogradu, da bi bilo le kako posvarilo Rusiji, naj preneha z mobilizacijo, moglo rešiti situacijo — ni Grey nič storil, ampak je pušal, da gre go stvari dalje kakor so šle. Obenem pa je menil, da bo važno, ako se Nemčija in Avstro-Ogrska, četudi ne povsem jasno, pa vendar dovolj jasno, opozoriti na to, da bi se mogla tudi Anglija udeležiti evropske vojne! V isti čas torej, ko je Anglija po odnehanju od konferenčne ideje vzbujala videz, kakor da želi, naj bi se Avstro-Ogrska po posredovanju Nemčije pokazala odlenljivo, v isti čas opozarja Grey avstro-ogrskoga poslanika v Londonu na mobilizacijo angleškega brodovlja. Daje nemškemu veleposlaniku razumeti, da bi se tudi Anglija mogla udeležiti vojne,

in obvešča takoj veleposlanike dvozveze o tem, na nemški naslov adresiranem svarilu, s čimer je bila zmaga vojne stranke v Petrogradu zapecatena. To je bilo prav isto vedenje, ki je bilo po izvedenskem nazoru angleškega veleposlanika Buchauana najnepriljavnejše, da bi izzvalo dobro razpoloženje med vlastmi. Ob takih težavah bi smeli smatrati kot poseben uspeh, da se je Nemčiji posrečilo pridobiti naklonjenost Avstro-Ogrske na željo Rusije po posebnih pogajanjih. Da je Rusija — ne da bi s svoje strani ukrepala militarnih odredb — nadaljevala pogajanja z Avstro-Ogrsko, ki je le proti Srbiji mobilizirala, pa bi bilo popolne nade do ohranitve miru. Mesto tega je Rusija mobilizirala proti Avstro-Ogrski, pri čemer si je bil Sazanov popolnoma na jasnem, da s tem odpada vsa direktna pogajanja z Avstro-Ogrsko. S trdom pridobljeni rezultat nemških posredovalnih pogajanj je bil s tem odpravljen z enim udarcem.

Nu, kaj se je storilo od strani vlasti tropsorazuma, da bi se v tej zadnji uri ohranil mir? Grey je zopet začel s svojim predlogom za konferenco. Tudi po mnenju Sazanova je prišel sedaj primeren trenutek, da se pod pritiskom ruske mobilizacije proti Avstro-Ogrski zopet priporoči stara angleška misel konverzacije četvorice. Grof Pourtales ni pustil ministra v dvomih, da po njegovem mnenju vlasti tropsorazuma zahtevajo od Avstro-Ogrske isto, česar niso hoteli zahtevati od Srbije, da bi namreč odnehala pod militarnim pritiskom. Ob takih okolištinah pač ni mogla biti Nemčiji in Avstro-Ogrski ideja konference simpatična. Vzlic temu je izjavila Nemčija v Londonu, da sprejema v principu predlog za intervencijo štirih vlasti. Njej da ne ugaia le forma konference. Istočasno je nemški veleposlanik v Petrogradu silil v Sazanova, naj tudi on s svoje strani napravi koncesije, da se omogoči kompromis. Da so ta prizadevanja ostala brezuspešna, je znano. Rusiji sami ni bilo, kakor se je zdelo, več ležeče na kakem nadaljnjem posredovalnem delovanju, ki je Nemčija nadaljevala na Dunaju do zadnjega. V noči med 30. in 31. julijem je odredila mobilizacijo vseh svojih vojnih sil, čemur je morala slediti mobilizacija Nemčije in nje kasnejša napoved vojne. Spričo tega poteka dogodkov ni razumljivo, kako je mogel odgovoren državni najti poguma za trditve, da bi bila Nemčija — ki je imela pred seboj rusko mobilizacijo, vojaške priprave Francije in mobilizacijo angleškega brodovlja — še dne 31. julija mogla rešiti mir, ako bi bila sprejela konferenco, ki bi se vršila s potegnjenim orožjem vlasti tropsorazuma. Ni bila Nemčija, ki je do zadnje ure posredovala na Dunaju, tista, ki je onemogočila idejo posredovanja štirih vlasti, ampak bile so to militarične odredbe vlasti tropsorazuma, ki so imele mirovne besede na jeziku, dočim so bile odločene za vojno.

Bethmann Hollweg.

Razne politične vesti.

Predsednik nemškega državnega zbora o junaštvu avstro-ogrskih čet. „Neues Pester Journal“ pri čuje v svoji boži ntevilki vrsto znamenitih ijav vodil h mozi v nemški državi, kako visoko cenijo sobi jevnstvo avstro grske vojske v vseh p linčnih, gospodarskih in socialnih krogih Nečije, in kakor posebno naglašajo junast o grskih čet. Dodatno je dobil ta list izja o predsednika nemškega državnega zbora d. a Johanna Kämpf: V boju za svojo ekzistenco stojimo v zvestem vojnem tovarištvu s svo im hrabrim za enikom — Avstro-Ogrsko. Kakor Nemci a vse zastavlja za skupno stvar, tako delajo tudi slavne armade našega zave nika. S svojim često dokazanim junaštvom se bore voditlji in moštvo tudi ob neugodnih razmerah, da izvojujejo zmago in trajen mir.

Budimpeštanci in vesti iz bojišča. Kako neobičajno vplivajo novi dogodki, dokazujejo sledeče vrste nekega madžarskega lista, napisane o pravem času in važne tudi za vsa ostala mesta. Eden najuglednejših madžarskih listov, „Pesti Hirlap“, piše pod naslovom »Naivni Budimpeštanci« sledeče: »Široka masa v našem mestu je v gotovih slučajih čisto tako naivna, kakor kmetstvo prebivalstvo in veruje vse, tudi najneverjetnejše vesti. To je vzrok, da se nahaja budimpeštansko prebivalstvo v zelo mnogih slučajih pod vplivom raznih vesti in se lahko reče, da je to občinstvo najbolj lahkoverno. Zmožno je, da se radi neresničnih vesti silno razburi in da pri-seže na resničnost svojih vesti. Ko je došla vest, da so avstrijske čete zasedle

Belgrad in je občinstvo po dveh urah to vest do dobra prebavilo, je občinstvo potem, ne da bi kaj premislilo, takoj nasledilo verzijo, da je srbska armada takoj po padcu Belgrada predala orožje in kapitulirala v vsem številu. In ker občinstvo seveda niti najmanj ne dvomilo o resničnosti te vesti, je v našem uredništvu, pravi "Pesti Hirlap", neprestano pel telefon. Ljudje so hoteli izvedeti vse mogoče podrobnosti o predaji srbske armade. To, kar se je dogajalo takrat, se je ponovilo tudi v petek, ko je izvedelo občinstvo o zmagi nemškega in madžarskega orožja. Oni del komunikacije vojne uprave o zmagi na Rusko-Poljskem, ki je govoril, da "uspeha zmage na Poljskem še ni mogoče presoditi", je tako razburil budimpeštanske duhove, da se fantazija nekaterih ljudi kar ni mogla ustaviti. Nekateri so resirali vesti, da se nanaša ta uspeh na ujetnike in zato se je že opoldne telefoniralo na vse strani, posebno na naše uredništvo: reklo se nam je, da je ujetih 500.000 Rusov, drugi so celo vpraševali, če je res, da znaša število zajetih Rusov 800.000. Bilo je celo mnogo takih, ki niso hoteli odnehati niti od milijona. Iz neprestanih vprašanih, ki so prihajala od strani občinstva na naše uredništvo, smo presodili, da bi šteli uplenjeni topovi in strojne puške kar na stotine in bi še hoče noč morali vprašati: ali je v očigled takemu "plenu" siromašnim Rusom sploh še ostalo kaj orožja in moštva. A ljudje še niso imeli dosti. Popoldne so se namreč razširile po mestu še vse druge vesti in so prihajala vprašanja, če je padla Varšava že v četrtek ponoči ali v petek zjutraj in če je veliki požar, ki je nastal v mestu, že pogasjen, ali če razsaja še vedno? Toda kdor bi mislil, da je bila s temi vestmi fantazija Budimpeštanec že izčrpana, ta bi se silno zmotil, kajti radovednost občinstva je bila razširjena proti večeru že tako, da so nas vprašali telefonično, če je res, da se nahajajo nemške in naše čete že 10 kilometrov pred Petrogradom in da je car Nikolaj pobegnil v Moskvo. Ta zadnja vprašanja so nastala radi tega, ker so trdili nekateri naivni ljudje z vsjo odločnostjo, da so carju na begu odrezali pot in da je bil ujet. Kar se tiče njegovega zajetja, so nekateri ljudje govorili, da ga je ujet sam feldmaršal Hindenburg osebno, ker si je že vnaprej izprosil od nemškega cesarja milost, da sme osebno položiti svojo roko na carja.

Nova pogajanja med Čehi in Nemci. Nedavno je "Reichenberger Zeitung" prinesla vest v smislu, da so s češke strani potom spomenice na vlado zahtevali, naj se češko-nemška pravna konferenca nemudoma zopet skliče. Tudi potovanja nekaterih čeških poslancev na Dunaj da so imela namen, da čujejo, kako misli ministrski predsednik o tem predlogu. Sedaj pa je praška "Union" dobila od neke vodilne osebe čeških agrarcev zagotovilo, da na vsej tej vesti v "Reichenberger Zeitung" ni niti ene besede resnične. — Pa ne da bi nemški gospodi kar naenkrat kaj zabliščalo in da je zato tudi tu želja poročila misel!!!

Apostolski delegat pred sultanom. Iz Carigrada javljajo, da je sultan dne 25. t. m. sprejel v svečani avdienci apostolskega delegata monsignora Dolcija. Delegata in njegovo spremstvo so v dvorni kočiji pripeljali v palačo in garda jim je izkazovala časti. Sultan je s posebno dobrohotnostjo sprejel zastopnika sv. stolice, ki mu je izročil ročno pismo papežev. Na koncu avdience je predstavil sultanu svoje spremstvo. Naglasili je, da se je to pot dogodilo prvokrat, da je bil apostolski delegat sprejet po sultanu brez posredovanja francoskega veleposlaništva.

Japonska in sedanja vojna. Iz Pariza: V "Figaru" razpravlja Hannotaux vprašanje, kako sodi Japonci o eventualni japonski intervenciji v Evropi. Nekateri lisi so za neko gotovo sodelovanje Japonke, večina pa ni naklonjena morebitni soudeležbi Japonske na vojni v Evropi. Hannotaux dostavlja, da grof Okuma ne bi hotel v trenjku podpirati skupne akcije na strani zaveznikov.

Politični in strankarski boji na Japonskem. "Times" poročajo iz Tokia, da načrt vlade za izpolnjenje vsake dave povoda za navskrižja v mnenjih med političnimi strankami. Ker se večini ni posrečilo, da bi z napadom na vranjo politiko omajala kabinet, stopi sedaj, ko stopi v razpravo predloga o vojski, v opozicijo. Če vlada podleže, bo zbornica razpuščena. Nove vo-

litve se utednejo vršiti v marcu, na kar se v maju zopet odpravi parlament.

Veliki sodnik v Egiptu odstavljen. Iz Londona javljajo dne 24. t. m.: Egiptovski državni svet je sklenil velikega kadija odstaviti ter imenovati na njegovo mesto Egiptana.

Belgijski begunci na Angleškem. Iz Rotterdam javljajo: Kakor javlja "Daily Chronicle", se nahaja sedaj kakih 130.000 belgijskih beguncev na Angleškem.

Novo razmerje Egiptanov do Anglije. Iz Londona javljajo: Homes office naznanja da so po prenehanju suverenitne pravice Turčije nad Egiptom, Egiptanci nehali biti sovražni tučji, čeprav niso angleški podaniki. Sedaj so podrejeni tistim omejitvam, ki veljajo za nesovražne tučje. Ni treba jim tudi zglasiti se na policijo, razun, če bivajo v prepovedanih okrajih.

Prepoved izvažanja žita in moke iz Argentine razveljavljena. Iz Buenos Ayresa javljajo, da je prepoved izvažanja žita in moke odpravljena.

Sličice iz vojne.

Izredno čuden slučaj. "Kölnische Volkszeitung" pripoveduje o sledečem dogodku, ki je najbrž edini svoje vrste v zgodovini vojen in ki je povzet iz pisma nekega poročnika in pobočnika železnicega poveljstva v R. na Nemškem. Poročnik piše: Pravkar mi je sporočil prostovoljec W. K. iz Naumburga sledeči dogodek: "Meril sem iz strelskega jarka na sovražnika. V oddaljenosti 70 metrov mi je v sovražnem zakupu kazala imeniten cilj silhueta čepice. Dobro sem pomeril in ravno sem hotel sprožiti. Da zadene, sem bil trdno prepričan. Tedaj pa je počil strel na oni strani. Opočel sem se in ko sem se zavedel, sem videl, da ste zapornica in nabojnica na puški poškodovani. Drobčki moje lastne puške so me ranili na očesu. Pregledal sem svojo puško in našel sem v cevi francosko in nemško kroglo, obe sploščeni. Kaj se je torej zgodilo? Ni bilo dvoma: francoska krogla je udarila v cev moje puške, pri čemer je eksplodiral naboj v moji puški in me ranila moja lastna puška z drobci, ki so odleteli. Mladi mož je bil videti popolnoma verodostojen in njegovo pripovedovanje zasluži pozornost. — Ta strel je v resnici edini svoje vrste v zgodovini vojne. Ko bi bila francoska krogla zadela le za milimeter v stran, bi bila prav tako udarila v puško cev, ne bila bi pa preletela vse cevi. Mogoče pa je bilo to, ker je nemška puška risana z zavoji na desno, francoska pa na levo. Tako se je z nasprotno strani prihajajoča krogla vrtela v isti smeri, v kateri je risana nemška puška, in je našla torej v cevi nemške puške svojemu vrtenju popolnoma primerno pot.

Rusi v vojni proti Avstriji. Vojni poročevalec "Arbeiter Zeitung", Hugo Scholz, poroča z bojišča pri Limanovi z datumom 19. t. m. "Arbeiter Zeitung", šte. 354, 22. t. m.) sledeče velezanimive in obenem veleznačilne podatke o mišljenju Rusov v sedanji vojni. Poročevalec pripoveduje po besedah limanovskega župnika, da so ruski Kozaki začetkom novembra zelo odurno gospodarili v vasi, vendar pa so pri zanašali ženskam. Z neko staro židinko pa da so uganjali strahovite burke. O ruskih častnikih je izjavil župnik, da so se ponašali dostojno in da so v zahvalo za gostoljubno postrežbo in bivališče v župnišču celo darovali nekaj rubljev za zgradbo cerkve. V sledečem pa navajamo dobesedno župnikovo besedo, kakor jih je zabeležil poročevalec "Arbeiter Zeitung". Ruski častniki so namreč, kakor tudi župnik, opetovano izjavljali: "Nimamo nič proti vam Avstrijem in Ogorim in proti vašemu staremu cesarju se ne vojujemo radi, sovražimo pa nemško državo ter jo poteptamo s cesarjem Viljemom vred."

Srbski glasovi o zadnjih bojih. Osješka "Draus" priobčuje po "Az Estu": Iz sporočil, ki so bila objavljena zadnje štiri dni v Nišu, se vidi, da Srbi niso pričakovali umika avstro-ogrskih čet. Iz srbskih vesti si moremo ustvariti sledečo sliko položaja: Avstro-ogrška armada je dospela 3. decembra do onih točk, kjer so hoteli Srbi začeti bitko. Tamkaj je stala glavna moč srbske vojske in se je desno in levo krilo razvilo kakih 100 kilometrov daleč. In dasiravalo so si Srbi izvolili sami ta kraj, vendar niso bili gotovi, da zmagajo. 3. decembra se je začela bitka in je trajala štiri dni. Bila je silno huda. Srbi so imeli te dni velikanske izgube.

trgovino in obrt, za kmetijstvo in lepe umetnosti. — Ali naj se nekoliko umaknem? — je dejal Rudolf. — Čemu? — je vprašala Ema. — Toda v tem hipu je nadaljeval državni svetnik posebno glasno: »Časi so minuli, gospodje, ko je vladala med ljudstvom krvava nesloga, ko poljedelec, trgovec in delavec niso vedeli, kam naj bi položili svojo trudo glavo, vedno boječ se, da jih sredi noči ne vzbudi iz spanja glas zvona! Časi so minuli, ko so najpogubnejši nazori ruvali ob temeljnih kamenih... » — »Ker bi me lahko videli od zdolaj,« je odvrnil Rudolf. »Stirinašt dni bi se moral opravičevati vsakomur, in pri svojem slabem glasu, ki ga uživam... » — »Oh, ne delajte se slabšega, kakor ste v resnici!« je dejala Ema. — »Ne, stvar je res sitna, verujte mi.« — »Toda, gospodje!« je nadaljeval svetnik, odvrtni hočem svoj pogled od teh temnih slik in ozreti se hočem na današnje razmere, ki vladajo v naši lepi domovini, in kaj vidim tu? Povsod cvete trgovina in umetnost. Povsod so ustvarili nove ceste, nove žile v državnem telesu, ki omogočujejo nove zveze. Velika industrijska

V noči 6. decembra je srbsko levo krilo izvršilo nočni napad, kateremu Srbi sami niso pripisovali bogve kakve vrednosti. Ob tej priliki so se umeknile avstro-ogrške čete. Tudi temu gibanju avstro-ogrskih čet niso pripisovali Srbi posebnega pomena, ker se tako gibanje večkrat dogaja v posameznih bojih na tej ali oni točki tako dolge bojne črte. Ko se je zdanilo, so opazili, da so bile avstro-ogrške čete že v znatni razdalji, ko so Srbi komaj opazili vse to. Temu dejstvu pripisujejo Srbi, da so samo na dveh krajih prišli v dotiko z avstro-ogrsko vojsko in sicer 8. t. m. pri Valjevem in 9. t. m. pri Užicu, kjer se je avstro-ogrška armada zopet postavila v fronto in izvršila nov napad na Srbe. Mnogo izgub so imeli Srbi v bojih, ki so se vršili v bližini severne meje. Zaradi splošnega umika je avstro-ogrška severna armada morala zavzeti druge pozicije.

Domache vesti.

Silvestrov večer. Da ustreže stari, ukočenim in tudi našemu občinstvu kaj priljubljene tradiciji, posebno pa ravno letos od vseh strani izraženi želji, se je odbor Sokola odločil, da priredi Silvestrov večer, ter je poskrbel za zanimiv program. Za danes toliko v opozorjenje občinstva, posebno pa dosedanjih zvestih obiskovalcev tega "večera".

Prijateljstva nevaležnost. Bilo je okoli sedme ure zvečer, ko se je dne 18. t. m. delavec Fran Terpin vračal domov. Naenkrat je pa za seboj začul klic: — Hej, Terpin, kam pa ti?

Terpin se je na ta klic ozrl, da vidi, kdo ga kliče, in videl je svojega znanca, 30letnega težaka Josipa Staničiča, ki stanuje v ulici di Crosada št. 3. Staničič je hitel proti njemu in ko ga je dohitel, je ponovil vprašanje: — Kam se ti pa tako mudi?

— Ej, domov moram — je odvrnil Terpin —, da potolažim ta vražji želodec, ki mi vedno kruli.

— Pusti ga, naj kruli! Ali, še bolje: daj za polič vina in tako bova zadovoljna oba: jaz in tvoj želodec.

No, Terpin se je res dal pogovoriti in privolil v Staničičovo zahtevo, da plača za vino. Šla sta v neko krčmo v ulici della Barriera vecchia, kjer je Terpin naročil pol litra vina. Ko sta bila oba za kozarce natočena, je Staničič trčil s Terpinom in napil na njegovo zdravje. Nato je pa začel hvaliti prijateljevo radodarnost, češ, da je malo takih prijateljev, kakršen je Terpin. Slednjic pa, da da še bolje izraza svoji hvaležnosti, je celo Terpina parkrat objel. Kmalu zatem je pa Staničič vstal in se pod pretvezo, da ima opraviti nujno potrebo, oddaljil od Terpina. Ta je čakal, da Staničič odpravi in se vrne; a čakal je in čakal, ne da bi Staničiča pričakal. Slednjic je Terpin prišel do spoznanja, da Staničiča ni več v krčmi. Terpinu se je izprva zdelo čudno, zakaj da je Staničič odšel sam in ne da bi se bil poslovil, a kmalu je izvedel za vzrok temu Staničičevemu početju: konstatal je namreč, da mu je bila iz Jopičevega žepa ukradena novčarka, v kateri je imel 40 kron in 88 vinarjev denarja. Seveda si je bil takoj na jasem, da mu ni novčarke ukradel nihče drug, nego Staničič, in sicer, ko mu je izkazoval svojo hvaležnost z objemanjem. Ubogemu Terpinu ni preostajalo drugo, nego da je šel na policijski komisariat v ulici dei Bachi in tam prijavil dogodek. Agente in redarji tega komisariata so pa Staničiča vse te dni zamaš iskali: niso ga mogli najti. To se je pa predvečerašnjim popoldne posrečilo Terpinu samemu. Šel je namreč po Goldonijevem trgu, ki je zapazil pred seboj Staničiča. Seveda je tudi on, kakor oni dan Staničič, takoj zaklical: — Hej, Staničič, kam pa ti?

Staničič se je na ta klic ozrl, da vidi, kdo ga kliče, a obstal je, kakor okamenel, ko je zagledal pred seboj Terpina. Terpin je pa ponovil vprašanje: — Kam se ti pa tako mudi?

— Ej, domov moram — je zajecjal Staničič —, da...

A Terpin je prekinil: — Nič domov, prijatelj, šel boš z mano, a to pot ne več v krčmo, pač pa... — in pozval je redarja ter mu izročil Staničiča, ki je nato moral na policijski komisariat, kjer je pa Staničič tajil, da bi bil okradel Terpina. Pa mu le niso verjeli ter so ga dali pod ključ.

središča zopet delujejo, vera se je zopet vkoreninila v srcih vseh, v naših pristanicih vlada velika živahnost, zaupanje se je iznova utrdilo, osvobodena Francija diha zopet svobodno! — »Ljudje imajo morda prav,« je nadaljeval Rudolf. — »Zakaj?« je vprašala. — »Ali ne veste, da nekatere duše živijo v večnem nemiru? Omahujejo med sanjami in resničnostjo, poznajo najčistejša čustva in najburnejše strasti, počenljao največje neumnosti... »

Pogledala ga je, kakor potovalca, ki je potoval po najčudovitejših deželah, in je nato dejala: »Nam ženskam ni usojeno tako razvedrilo.«

— Oh, ne zavidajte nikogar radi tega razvedrila, ki nam ne prinaša sreče.«

— Ali sploh obstoja sreča? — »Da, nekega dne se hipoma pojavi pred našimi vrati,« je odgovoril.

Medtem je nadaljeval gospod državni svetnik: »Vi gospodje poljedelci ste že gotovo najboljše poznali, vi pionirji kulture! Vi morate napredka in morale! Uvideli ste že, pravim, da so politični viharji hujši, nego vremenske nevihte —«

Krvav ples. V krčmi neke vasi blizu Ocižle v Istri so prednočnim plesali. Naenkrat je pa med plesalci nastal pretep, v katerem je 32 letni poljedelec Josip Grahonja, ki pa sicer ni bil soudeležen na pretepu, zadobil težko rano na desni strani vratu tik hrbtenice. Mesto, da bi si takoj poljskal zdravniške pomoči, si je pa Grahonja obvezal kar z žepnim robcem in šele večer popoldne ob polistih je prišel v Trst na zdravniško postajo. Tu je pa zdravnik konstatal, da je rana nevarna ne le zato, ker je globoka — ranjene so celo kite — temveč tudi zato, ker je vsled Grahonjeve nemarnosti že nastal prisad. Zdravnik je Grahonji izpral in desinficiral rano ter mu jo obvezal, nakar mu je velel iti nemudoma v mestno bolnišnico.

Dokaz, da je kinematograf nevaren za oči. Bilo je sredi okoli desetih, ko je na zdravniško postajo prišel 18letni mehanik Lev Corbatio, ki stanuje na strmini Promontorio št. 23. Imel je desno oko jako oteklo in takoj, ko je vstopil, je vprašal: — Prosim, kje je zdravnik za očesne bolezni?

— Ob tej uri — so mu odvrnil — ni tu nobenega specialista. Morate priti jutri popoldne ob petih.

— S policije so me pa poslali, naj grem k vam, da mi napravite spricevalo za to oko.

Zdravnik mu je pregledal oko in konstatal, da je — kakor smo že rekli — jako oteklo in zelo rdeče.

— Kje ste pa to dobil — ga je vprašal zdravnik.

— V kinematografu — je odvrnil oni.

— Kako pa?

— Bil je tam neki človek, ki je z mano skregan. Najprej me je psoval, in ker mu nisem hotel odgovoriti, mi je na ta način s pestjo — kinematografiral oko. Jaz se nisem hotel prepetati, temveč sem šel na policijo in ga tam ovalil.

Zdravnik je mehaniku obvezal oko in mu naredil zahtevano spricevalo.

O ranjenih, odnosno bolnih vojakih. V mestno bolnišnico so bili sprejeti črnovojniki Erminij Postonja, Kajetan Piccoli, Martin Nalčič, Andrej Škerjanc, Andrej Poropat in Josip Mocenigo ter Marij Zmajević od 97. pešpolka.

Umrli so: Prijavljeni dne 25. t. m. na mestnem fizikatu: Salvatori Regina, 25 let, ul. dell' Istituto št. 18; Vierbo Rahela, 63 let, ul. sv. Franciška št. 24; Bocher Emilija, 8 mesecev, ul. sv. Mavricija št. 2; Kljun Ida, leto dni, ul. Torricelli št. 3; Volič Josipina, 63 let, ul. del Molino piccolo št. 7; Uršič Ivan, 8 mesecev, ul. del Farneto št. 68; Bajt Petrina, 16 let, Borzna ulica št. 4; Kalot Anton, 84 let, Rojan št. 80. — Prijavljeni dne 26. t. m. na mestnem fizikatu: Zerdun Karmela, 11 let, ul. sv. Vida št. 20; Sentič Alojzij, 77 let, ul. Concordia št. 25; Bulnič Ivan, 8 mesecev, Sv. Marija Magdalena zgornja št. 2; Franz Nerina, 4 mesece, ul. P. Diacono št. 3; Flanza Ivan, 7 mesecev, Svetojakobsko polje št. 3; Viridanti Nives, leto dni, ul. dei Capetelli št. 5; Platzer Renat, 4 mesece Vreda št. 179.

Slovensko gledališče v Trstu.

»BREZ DENARJA«.

No, ravno opereta to ni, kar so nam dali snoci v našem gledališču, pač pa je burka s petjem, kakor jih je že veliko slabših romalo preko odrov. Vrednosti, notranje vrednosti nima, a za današnja predmestno občinstvo je bila »Das arme Maedel« v svojih časih privlačnost prvega reda, tedaj namreč, ko je ljudsko gledališče, kakor dandanes sploh, iskalo privlačnosti v plitkem, a morda ravno zato za redkoke-daj globokega Dunajčana ravno najpoimljivejšem dovptu. Ta burka je doživela lepih časov in polnih blagajen, in če človek ne išče v gledališču drugega, nego da se par uric smeje igri in sam sebi, potem je stvar kot taka celo prav dobra, samo da se igra v pravem tempu in da se poje, kakor je treba.

Igrali so snoci naši igralci še dosti živahnosti, svoje vloge so znali bolje, nego kdaj kak poklicni igralec na našem odru, in gospod kapelnik, ki pa je bil namesto naznanjenega Mirka Polića g. Premru, je v kratkem času, ki mu je bil na razpolago, ob vseh nesrečah in ovirah storil vse, kar mu je bilo mogoče. Tako smo imeli snoci še dosti dobro zaokroženo predstavo, ki je občinstvu ugajala: nasmejalo se je prav iz srca, in s tem je bil tudi dosežen namen

»Da, nekega dne je sreča tu«, je ponavljal Rudolf, nekega dne, ko človek že obupuje. Potem se zdi, kakor da se je odprlo nebo, in začuje se glas: Tukaj je! Potem občutite naenkrat potrebo, vse zaupate ljubljenu bitju, vse mu dati, vse mu žrtvovati! Ni treba več nobenih besed, molče se razumeta oba in se poznata že iz sanj.

»Naenkrat je zaklad tu, po katerem smo tako željno hrepeneli«, je nadaljeval Rudolf, »tu leži pred nami in se blešči! Se dvomimo, nočemo verovati in smo omamljeni, kakor da bi bili stopili iz teme na svetlo.«

Rudolf je spremljal svoje besede z živahnimi kretnjami, kakor dober igralec. Prijel se je z roko za čelo, kakor da bi se ga bila lotila omotica, in jo je nato položil v Emino desnico, ki mu jo je odtegnila.

Medtem je bilo še vedno čuti svetnikov glas. In kdo bi se čudil temu, gospodje? Kdo bi bil tako zaslepljen od predsodkov prejšnjih časov, da bi ne priznal velikanskega pomena, ki ga ima kmetijstvo? Kje najdemo več patriotizma, kakor na deželi? Kje več požrtvovalnosti za splošne interese, skratka, kje najdemo več razumnosti, kakor ravno tukaj? Oo-

predstave. V današnjih prerenskih časih je človek hvaležen, če ima vsaj tupa pamet priliko, da pozablja to in ono; snoci je bilo tako in bi bilo morda še bolje, da niso oni večni dolgi premori med posameznimi slikami spominjali občinstva, da je tudi v našem gledališču tako, kakor zunaj: da se je treba mazati z mazilom, ki se mu pravi — potrpljenje.

V pevskem oziru smo bili s posamezniki prav zadovoljni, za splošni vtisk pa velja: več skupnih vaj z orkestrom. Moški kvartet (podoknica) ni uglasen, prvi bas in drugi tenor sta prekičena. Zbori so tupa-patam nekoliko šepali, kar se pa da popraviti s skupnimi vajami, kakor jih menda ni niti bilo radi raznih ovir. Ob ponovitvi, upam, bo to popravljeno. Kar zadeva igrjo, zaslužijo posamezniki res pohvalo in tudi skupnost ni bila slaba. Posebno je ugajal nastop »kluba samcev«, ki so ga celo morali ponoviti. Nikakor pa nam ni ugajal oni prizor pri Glavačevih, ono »cmokavzarstvo«. Take nedostojne neokusnosti ne spadajo na oder.

Glavni ulogi Miha Skoka in Marjetice ste bili v rokah naših najboljših moči, g. Gradša in gce. Lepuševe. Obema gre vse priznanje, a posebno nas je veselilo, da smo videli zopet na našem odru gco. Lepuševo, ki nas je s svojim vsekakor napredovalnim glasom in svojo živahno igrjo spominjala lepših časov našega gledališča. Druga dvojica, Marica in mladi Gornik (gca. Kavčičeva in g. Terčič), zaslužita prav tako vso pohvalo, zlasti gca. Kavčičeva. G. Terčič, menda prvokrat v večji ulogi na odru, je bil še nekoliko neokreten, kar pa gotovo izgine ob večkratnih nastopih. Resolutna Liza in strahopetni Martin sta imela v gci. Kovačičevi in g. Radoviču prav dobra zastopnika. Gca. Kovačičeva je kakor ustvarjena za take vloge in v g. Radoviču tiči ob primerni vaji dobra moč. Za Cekina bi si bil g. Mihačević lahko našel nekoliko zajetnejšo vnanost. V ostalem je bil dober, kar velja tudi o Serafini gce. Maruševe. Izborben je bil g. Kralj v ulogi starega Glavača, ako izvzamemo samo oni zgornji omenjeni prizor. G. Čelik je kot voditelj »samcev« prav dobro napravil svojo stvar, le žal, da je bil nekoliko hripav. Njegovi tovariši so tvorili lepo zaokroženo skupino. G. Rumpelj je prav zadol ulogo zaljubljenega trgovca in škoda le, da nima večje pevske vloge. Mala uloga njegove soproge je bila pogojena dobro, kakor tudi uloga starega Gornika, ki je bil le nekoliko premlad in kretnej in izgovoru. Izvajalci ostalih manjših ulog so storili svojo dolžnost po svojih najboljših močeh.

Skupni nastopi so se vršili dosti gladko, le prvi nastop v restavraciji je bil nekako mrtev in podobno tudi pozneje pri »četrtoiki«. Tudi v »trgovini« naj bi bilo več življenja. Scenično je bila igra uprizorjena prav čedno. [Kakor smo že rekli, se je občinstvo, ki je prisostvovalo predstavi v izredno velikem številu, zabavalo kar najbolje in tudi posebno po par slikah ni štedilo z odobravanjem. Prepričani smo, da tako dobro uspela prva uprizoritev privabi k ponovitvi prav tako lepo število gledalcev. — r.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Pertot, urur, ulica Stadion št. 2611 1209

Buffet Klun v ulici Squero Nuovo šte. 17, toči kraški teran po Kron 104. 1208

Učiteljica podučuje šolske predmete v slovenski in nemščini. — 6 v. narjave na uro. Naslov pove Inzeratni odd. Edino-ti. 1238

Za kron 5500 se odda v sredini mesta veliko stanovanje z v-em pohištvom in podnajemniki. — Ulica Nuova št. 22. 1 nad-tropje. 4015

Zaloga dalmatinskega vina
lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišu
Filip Ivanišević
ulica Torre bianca 18, Telefon 14-05
Prodaja na drobno in na debelo.
Gostilna-Buffer v ul. Nuova št. 9, v kateri toči svoja vina prve vrste.

spodje, jaz ne govorim v tisti površni razumnosti nedavnih duhov, temveč v tisti globoki inteligenci, ki se zavzemlje za vse, kar koristi splošnemu blagru in kar tvori trdno oporo državi, oporo, ki je plod izvrševanja dolžnosti in spoštovanja zakonov. »Ali, tudi ta pričinja že zopet zakonik!« je vzkičnil Rudolf. »Vedno govorijo ti ljudje o dolžnostih! Ze sama beseda mi je zoprna! Trapasti starci v volnenih srčalcih in stare tercijalke z rožnim vencem v rokah, vsi nam vedno trobijo o dolžnostih in zakonih! Jaz pravim, da je dolžnost, da imamo velike misli, da ljubimo lepoto in da se ne udajamo navadam z vsjo njihovo hinavščino.«

»Toda vendar ne moremo...« je oporekala gospa Bovary.

»Oh, ne prihajate mi z nasprotnimi razlogi! Čemu naj bi krotili svoja čustva? Ali ni strast edino lepa na svetu? Ali ni ona vir vsakega navdušenja, vsakega junštva? Ali ni ona mati poezije, glasbe, umetnosti, skratka, vsega velikega in lepega?«

»Toda treba je, da se vendarle ravnamo po nazorih, ki jih ima svet, upoštevati moramo nekoliko njegovo moralno,« je odvrnila Ema.

PODLISTEK

Madame Bovary

Roman. - Spisal Gustave Flaubert.

Medtem je stopil Rudolf z gospo Bovary v prvo nadstropje občinskega doma in se je podal v posvetovalnico, ki je danes bila prazna in odkoder se je udobno videlo na slavnostni prostor. Vzel je tri stolice, nahajajoče se pri neki okrogli mizi, jih pomaknil k oknu ter sedel poleg Eme.

Na odru se je jelo nekaj gibati, čulo se je šepetanje, nakar so prosili za mir. Dvignil se je svetnik. Medtem se je izvedelo, da se imenuje Lieuvain. Vzel je v roke neke papirje, nakar je pričel: »Gospodje! Dovolite mi, da se najprej spominjam najvišje oblasti, vlade, našega vladarja in ljubljene kralja, ki skrbi za splošni blagor, ali pa tudi kakega posameznega stanu in ki z mogočno in drotljivo roko vodi državno ladjo skozi neprestane nevarnosti viharnega morja, ki nam pomaga v miru in v vojni, ki ima največje zasluge za